

UCHWAŁA NR XLII/291/09

Rady Gminy Tychowo

z dnia 30 grudnia 2009 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Pobądz

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.^{1/}) uchwala się, co następuje:

§ 1. W celu przyspieszenia i poprawy jakości życia mieszkańców oraz usystematyzowania kierunków rozwoju miejscowości Pobądz zatwierdza się plan odnowy miejscowości Pobądz określony w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tychowo.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XIV/99/07 Rady Gminy Tychowo z dnia 27 września 2007 r. w sprawie zatwierdzenia planu rozwoju miejscowości Pobądz.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

---

^{1/} zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, Nr 153, poz.1271; z 2003 Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. 102, poz.1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 214, poz. 1806; z 2005 r. .Nr 172,poz.1441; z 2006 r. Nr 17, poz.128, Nr 175, poz.1457, Nr 181, poz.1337; z 2007 r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420.

GMINA TYCHOWO

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI Pobądz na lata 2009-2015

grudzień 2009 rok

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	4
II . Charakterystyka miejscowości	4
2.1. Zarys historyczny	5
2.2. Położenie, liczba mieszkańców, aktywność zawodowa	6
III. Walory wsi Pobądz	7
IV. Inwentaryzacja zasobów.	8
4.1. Zasoby przyrodnicze	8
4. 1. 1 Wody powierzchniowe	8
4. 1. 2 Formy ochrony przyrody	8
4.2. Zasoby kulturowe.	9
4. 2. 1 Zabytki architektury sakralnej i miejsca kultu religijnego	9
4. 2. 2 Zespoły pałacowo-parkowe, dworskie	9
4. 2. 3 Zabytkowe domy mieszkalne	9
4. 2. 4 Inne obiekty	10
4.3. Zasoby mieszkaniowe	11
4.4. Zasoby oświatowe	11
4.5. Zasoby infrastrukturalne	11
4. 5. 1 Sieć komunikacyjna	11
4. 5. 2 Gospodarka wodna	12
4. 5. 3 Gospodarka ściekowa	12
4. 5. 4 Gospodarka odpadami	12
4. 5. 5 Telekomunikacja	12
4.6. Zasoby rekreacyjne	13
V. Analiza mocnych i słabych stron.	13
VI. Kierunki rozwoju miejscowości Pobądz	14
VII. Planowane zadania w latach 2007-2015:	14
7.1 Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Pobądz.	15

7.2	Budowa placu zabaw wraz z infrastrukturą oraz wyposażeniem w miejscowości Pobądz.....	16
7.3	Zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego - przebudowa boiska wiejskiego w Pobądzu wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	18
7.4	Remont i modernizacja dróg gminnych oraz budowa chodników w miejscowości Pobądz ...	20
VIII. Plan finansowy realizacji odnowy miejscowości Pobądz.		21
IX. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć.		22
X. System wdrażania.		23
XI. Sposoby monitorowania, oceny, aktualizacji i komunikacji społecznej.		23
11.1	Sposoby monitorowania.	24
11.2	Ocena (ewaluacja) Planu Odnowy Miejscowości.	25
11.3	Komunikacja społeczna.	26

I. Wstęp

Podstawą rozwoju miejscowości Pobądz jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Pobądz”, który określa, misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2009 - 2015. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Jedną z przesłanek dla opracowania niniejszego Planu Odnowy Miejscowości stały się możliwości ubiegania się o środki pomocowe Unii Europejskiej w nowym okresie programowania 2007 - 2013. Z szerokiego wachlarza funduszy finansowania zewnętrznego najistotniejsze znaczenie dla obszarów wiejskich Gminy Tychowo ma Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, rozdysponowywany w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013. Fundusz ten, w aspekcie aplikowania poszczególnych projektów o jego środki, wymaga od projektu zgodności inwestycji z Planem Odnowy Miejscowości, stąd dokument ten może być traktowany jako załącznik do wniosku o dofinansowanie projektu.

Zapisy Planu Odnowy Miejscowości Pobądz są spójne z Narodowym Planem Rozwoju, projektem Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego, Strategią Rozwoju Powiatu Białogardzkiego, Strategią Rozwoju Gminy Tychowo, zatem działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

II. Charakterystyka miejscowości Pobądz.

Sołectwo Pobądz jest jednym z 19 sołectw wyodrębnionych w podziale administracyjnym gminy Tychowo, położonej w województwie zachodniopomorskim, w powiecie białogardzkim. Wieś Pobądz położona przy drodze powiatowej nr Z 1179, i oddalona o 6 km od skrzyżowania szlaków komunikacyjnych z droga wojewódzką nr 169. Ok. 32 km od Białogardu, 45 km od Koszalina i 27 km od Bobolic.

Rysunek Nr 1. Położenie miejscowości w gminie.

2.1. Zarys historyczny

POBĄDZ - *Pobanz*

Wieś chłopsko-dworska założona w okresie średniowiecza, w źródłach odnotowana w latach: 1491, 1517, 1523 i w późniejszych, jako lenno rodu von Versen. W 2 poł. XVIII w. we wsi znajdował się zespół dworski z siedzibą rycerską, folwark Solno, 6 gospodarstw chłopskich i 17 domów. Właścicielem majątku w 1784 r. był Lorenz Wilhelm von Versen. W 1791 r. majątek nabyła rodzina von Zastrow, a w ciągu XIX stulecia następowała częsta wymiana właścicieli. W 2 poł. XIX w. za wsią założony został cmentarz, a w jej pobliżu poprowadzono linię kolejową i założono cegielnię. W ostatniej ćw. XIX w., kiedy nastąpiła rozbudowa zespołu dworskiego, właścicielem był Senden, a w 1928 r. Kurt Callenbach. Majątek liczył wówczas 289 ha ziemi. Na przełomie XIX i XX w. wieś rozbudowała się w kierunku półn.

Układ wsi

Wielodrożnica, na południe od zabudowy wsi przebiega linia kolei wąskotorowej Świelino - Bukowo.

Obiekty przemysłowe

- Remiza, nr 14, murowana, tynkowana, l. 30. XX w.

Obiekty komunalne

- Szkoła, nr 13, usytuowana w płn. części wsi, po wschodniej stronie drogi w kierunku wsi Buczki, zbudowana w latach 30. XX w., ustawiona kalenicowo, murowana z cegły, szerokofrontowa, parterowa z mieszkalnym poddaszem, dach dwuspadowy z wystawką na osi, kryty dachówką. Obecnie własność prywatna - dom mieszkalny

Stan zachowania

Zachowany układ przestrzenny wykształcony do lat 40. XX w., z ubytkami zabudowie.

2.2. Położenie, liczba mieszkańców, aktywność zawodowa.

Wieś oddalona o około 10 km na płn.-wsch. od Tychowa, dojazd drogą lokalną z Tyczewa. Teren pofałdowany, zachodnia część miejscowości położona w kotlinie, otoczonej od wschodu i północy wypiętrzeniami terenu porośniętymi buczyną, z obszarem podmokłych łąk od zachodu, na południe od zabudowy wsi przepływa rzeka Chotła.

Na 7.157 mieszkańców zamieszkujących gminę Tychowo, 97 mieszka w Pobądzu co stanowi 1,35 % ogólnej liczby mieszkańców gminy Tychowo. Aktywność zawodowa mieszkańców wsi opiera się na prowadzeniu przede wszystkim działalności rolniczej, wielu mieszkańców dojeżdża do pracy poza miejscem zamieszkania, do pobliskich miast tj. do Białogardu, Koszalina i Tychowa.

W Pobądzu 25,77 % (tj. 5 rodzin- 25 osób) mieszkańców wsi korzysta z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychowie, zaś 11 osób – 11,34 % mieszkańców Pobądzu pozostaje w rejestrze osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białogardzie.

III. Walory wsi Pobądz.

Rodzaj zasobu	brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze: <ol style="list-style-type: none"> walory krajobrazu walory przyrodnicze wody powierzchniowe (cieki, wody, stawy) gleby kopaliny 	X	X	X	X
Środowisko kulturowe: <ol style="list-style-type: none"> walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowego walory zagospodarowania przestrzennego zabytki zespoły artystyczne 	X	X		X
Dziedzictwo religijne i historyczne: <ol style="list-style-type: none"> miejsce, osoby i przedmioty kultu święta, odpusty tradycje, obyczaje, gwara, legendy, podania i fakty historyczne, specyficzne nazwy 	X X X X	X		
Obiekty i tereny: <ol style="list-style-type: none"> działki pod zabudowę mieszkaniową działki pod domy letniskowe działki pod zakłady usługowe i przemysłowe pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny) place i miejsca publicznych spotkań, miejsca spotkań i rekreacji 	X	X X X X	X	
Gospodarka, rolnictwo: <ol style="list-style-type: none"> specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne 	X	X	X	
Sąsiedzi i przyjezdni: <ol style="list-style-type: none"> korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) ruch tranzytowy przyjezdni stali i sezonowi 	X	X	X	

Rodzaj zasobu	brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Instytucje:				
1. placówki opieki społecznej	X			
2. szkoły	X			
3. remizy, domy kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne:				
1. OSP	X			
2. KGW	X			
3. Stowarzyszenia	X			
4. Darczyńcy i sponsorzy		X		

Rozdział IV. Inwentaryzacja zasobów.

4.1 Zasoby przyrodnicze.

4.1.1 Wody powierzchniowe.

Na południe od zabudowy wsi przepływa rzeka Chotla.

4.1.2 Formy ochrony przyrody.

Na obszarze gminy Tychowo występują 3 ostoje przyrody (w tym 1 w Pobądzu) wskazane przez Nadleśnictwo Tychowo dla Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody na podstawie zarządzenia Nr 9/2001 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 10 stycznia 2001 roku, w celu włączenia w sieć NATURA 2000. Są to 3 enklawy śródleśne z wyznaczoną strefą ochrony ścisłej i częściowej dla rzadkich i chronionych dzikich ptaków:

1. orla bielika – obręb Poniki, Leśn. Pobądz.
2. bociana czarnego – obręb Tychowo, Leśn. Smęcino.
3. bociana czarnego – obręb Tychowo, Leśn. Czarnkowo.

Wykaz użytków ekologicznych proponowanych przez Nadl. Tychowo do objęcia ochroną prawną.

1. Oddział 239 f , Leśnictwo Pobądz, powierzchnia 3,35 ha, typ siedliska lasu BMw to teren silnie wilgotny, porośnięty na 40% sosną, świerkiem, brzozą Ia kl.
2. Oddział 253 l, Leśnictwo Pobądz, powierzchnia 0,32 ha, typ siedliska lasu BMb teren bagienny na glebie torfowisk przejściowych porośnięty na 30% olszą i świerkiem.

Wyznaczone zostały strefy ochrony konserwatorskiej miejscowości Pobądz:

B – obejmujące teren zajęty przez zabudowę historyczną zlokalizowaną (po obu stronach drogi głównej) powyżej linii jeziora oraz na południowy wschód od drogi, na długości wschodniej linii brzegowej jeziora (w granicach działek przynależnych zabudowie historycznej),

E – obejmującą rejon jeziora, teren eksponowany od strony wjazdu do miejscowości z kierunku południowego (Tyczewo),

4.2. Zasoby kulturowe.

4.2.1 Zabytki architektury sakralnej i miejsca kultu religijnego.

Obiekty sakralne

- Krzyż przydrożny ustawiony po 1945 r., po płn.-wsch. stronie skrzyżowania w centrum zabudowy wiejskiej.

4.2.2. Zespoły pałacowo-parkowe, dworskie

Na terenie miejscowości zachowały się następujące obiekty:

- Cmentarz ewangelicki nieczynny, oddalony na płn.-zach. od zabudowy wsi, po płn. stronie drogi leśnej w kierunku Zasp Wielkich, założony w 2 poł. XIX w., powierzchnia ok. 0,36 ha, Brak ogrodzenia, nieczytelne rozplanowanie kwater i układ nagrobków, brak śladów po pochówkach.

- Cmentarz ewangelicki nieczynny, oddalony na płn. od wsi, w lesie, po wschodniej stronie leśnej drogi do Solna. Założony na pocz. XX w., pow. około 0, 28 ha. Granice cmentarza wyznacza szpaler świerków, obszar porośnięty samosiewami, nieczytelny układ kwater i mogił, brak śladów po pochówkach.

4.2.3. Zabytkowe domy mieszkalne

Zabudowa mieszkalna i gospodarcza

Zabudowa mieszkalna zróżnicowana, najstarsze domy z początku XX w., ustawione kalenicowo, murowane z cegły, przeważnie nietynkowane, parterowe, dachy dwuspadowe z wystawkami w połączeniach frontowych, kryte dachówką. Zabudowa gospodarcza sytuowana na zapleczach domów. W północno-wschodniej części wsi domy (nr 19, 20, 21) z lat 30. i

40. XX w., ustawione szczytem do drogi, murowane, tynkowane, parterowe, o dachach dwuspadowych z drewnianymi szczytami, kryte dachówką cementową. Pojedyncze budynki gospodarcze murowano/drewniane o niewielkiej skali.

4.2.4. Inne obiekty.

Obiekty kulturowe zakwalifikowane do wpisu do rejestru zabytków.

1. Obiekt: dom nr 13, dawna szkoła, budynek murowany,

Datowanie: 1.30-te XX wieku

Stanowiska archeologiczne

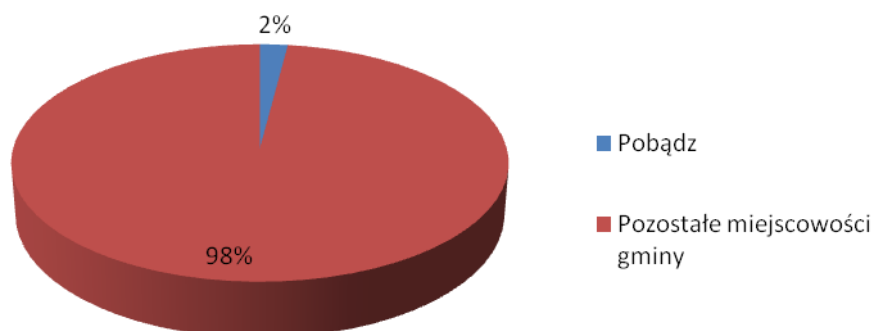
Na obszarze miejscowości zarejestrowano 16 stanowisk archeologicznych, na których stwierdzono 23 pozostałości osadnicze z następujących okresów chronologicznych:

Okres neolitu	– 1 ślad osadniczy
Kultura pomorska	– 1 ślad osadniczy
	– 3 punkty osadnicze
	– 3 osady
Okres rzymski	– 2 osady
Okres starożytny	– 1 ślad osadniczy
	– 3 osady
Okres wczesnośredniowieczny	– 3 ślady osadnicze
	– 1 punkt osadniczy
	– 1 osada
Okres średniowieczny	– 3 ślady osadnicze
	– 2 punkty osadnicze

4.3. Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe w miejscowości Borzysław szacuje się na 30 mieszkań, co stanowił ok. 2% wszystkich zasobów mieszkaniowych Gminy.

Wykres 1. Zasoby mieszkaniowe miejscowości Pobądz.

Źródło: Opracowanie własne

4.4. Zasoby oświatowe

Na terenie miejscowości nie ma placówek oświatowych. Młodzież z Pobądza uczy się w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Tychowie.

4.5. Zasoby infrastrukturalne.

4.5.1. Sieć komunikacyjna.

Drogi

- dojazdowa z Tyczewa o nawierzchni asfaltowej, obsadzona odcinkami alei lip,
- w obrębie wsi główna droga przejazdowa asfaltowa, drogi wyjazdowe o nawierzchni gruntowej, droga w kierunku Buczek obsadzona aleją klonów.

Przez miejscowość Pobądz przebiega droga powiatowa nr 1197Z, główna na terenie miejscowości posiada nawierzchnię asfaltową w dobrym stanie technicznym.

Na terenie Pobądza przebiegają także drogi gminne o przebiegu ulicznym. Drogi gminne posiadają różny typ nawierzchni brukowanej i asfaltowej. Stan techniczny nawierzchni dróg gminnych jest zły.

4.5.2. Gospodarka wodna.

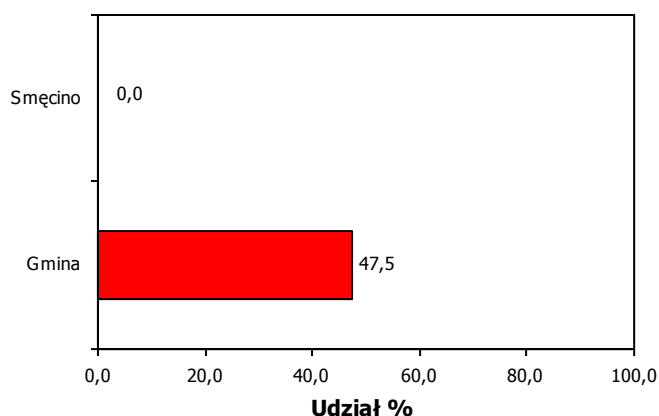
Do miejscowości Pobądz woda do celów komunalnych dostarczana jest z ujęcia wody w Tychowie.

Z wodociągu korzystają wszyscy mieszkańcy wsi (238 osób) – zatem stopień zwodociągowania wsi wynosi 100%. Dla porównania stopień zwodociągowania gminy Tychowo wynosi 89,4%.

4.5.3. Gospodarka ściekowa.

Na terenie miejscowości Pobądz nie ma sieci kanalizacyjnej. Ścieki sanitarne odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych. Stopień skanalizowania wsi wynosi 0,0%, podczas gdy stopień skanalizowania gminy Tychowo kształtuje się na poziomie 47,5%.

Wykres 1. Stopień skanalizowania miejscowości na tle gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Tychowie

4.5.4. Gospodarka odpadami.

Na terenie miejscowości Pobądz nie ma składowiska odpadów. Odpady komunalne są wywożone przez „Remondis” Sp. z o.o. Poznań.

4.5.5. Telekomunikacja.

Tradycyjna sieć telekomunikacyjna na terenie miejscowości Pobądz jest obsługiwana przez TP S.A. Gospodarstwa domowe mają możliwość stałego podłączenia do sieci Internet poprzez łącza TP S.A (Neostrada), oraz przez łącza radiowe.

4.6. Zasoby rekreacyjne.

Pomimo walorów kulturowych Pobądzia zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne wsi jest bardzo ubogie. Przez miejscowość przebiega szlak pieszy im. Józefa Chrzęszczyńskiego, prowadzący od Góry Chełmskiej, przez Manowo, Rosnowo, Pobądz, Bukowo do Tychowa, sprzyjający rozwojowi turystyki rowerowej i pieszej.

Na terenie miejscowości brakuje obiektów rekreacyjnych i sportowych. We wsi znajduje się stara świetlica wiejska oraz boisko do gry w piłkę nożną (zagospodarowane społecznie przez mieszkańców), które należy ogrodzić i wyposażyć w bramki i sprzęt.

W Pobądzu nie działa żaden klub czy związek sportowy.

Stan zagospodarowania charakteryzuje słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna.

V. Analiza mocnych i słabych stron.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Świetlica Środowiskowa, spełniająca funkcje wychowawczo – edukacyjną.	Zły stan techniczny budynku świetlicy wiejskiej.
Całkowite zwodociągowanie miejscowości,	utrudniony dostęp do usług – np. banki, usługi spożywczo – przemysłowe itp.,
walory przyrodniczo – krajobrazowe sprzyjające rozwojowi rekreacji i zakładaniu gospodarstw agroturystycznych,	ograniczony dostęp do wydarzeń kulturalno – sportowo – rozrywkowych mających miejsce na terenie gminy i w jej obrębie np. w Białogardzie.
szlak pieszy im. Józefa Chrzęszczyńskiego, prowadzący od Góry Chełmskiej, przez Manowo, Rosnowo, Pobądz, Bukowo do Tychowa, sprzyjający rozwojowi turystyki.	utrudniony dostęp do zakładów pracy oraz szkół (poza szkołami podstawową i gimnazjum), znajdujących się poza Borzysławiem,
	zły stan dróg gminnych
	Słabo rozwinięta baza rekreacyjno sportowa,

Szanse	Zagrożenia
Atrakcyjne położenie miejscowości (turystycznie i rekreacyjnie),	Brak zaangażowana społeczności lokalnej w rozwój miejscowości,
Możliwość wykorzystania zasobów kulturowych w promocji miejscowości,	Emigracja zarobkowa i zmniejszenie liczby mieszkańców,
Możliwość wykorzystania zasobów przyrodniczych w promocji miejscowości,	Kontynuacja tendencji spadkowej liczby mieszkańców,
Wykorzystanie środków z funduszy UE przez stowarzyszenia i organizacje pozarządowe,	Ograniczone możliwości finansowe budżetu gminy,

Zwiększenie znaczenia miejscowości w gminie.	Ograniczone możliwości uzyskania pracy i niskie zarobki,
	Wzrost bezrobocia.

VI. Kierunki rozwoju miejscowości Pobądz.

Proponowane kierunki rozwoju miejscowości:

- Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i infrastruktury komunalnej.
- Poprawa dostępności komunikacyjnej.
- Poprawa stanu technicznego dróg.
- Skanalizowanie miejscowości.
- Poprawa stanu technicznego świetlicy wiejskiej.
- Wykorzystanie posiadanych zasobów architektonicznych i kulturowych
- Stworzenie mieszkańcom korzystnych warunków życia i rozwoju.
- Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w rozwój miejscowości.
- Dążenie do powstania i wspieranie organizacji pozarządowych na terenie miejscowości.

VII. Planowane działania w latach 2007-2015:

Na obecnym etapie opracowania Planu Odnowy Miejscowości Pobądz zakłada się realizację czterech zadań inwestycyjnych. Są to:

- 7.1** Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Pobądz.
- 7.2** Budowa placu zabaw wraz z infrastrukturą oraz wyposażeniem w miejscowości Pobądz.
- 7.3** Zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego - przebudowa boiska wiejskiego w Pobądzu wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
- 7.4** Remont i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Pobądz.

7.1 Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Pobądz.

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU		
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Pobądz.	
Wnioskodawca	Gmina Tychowo	
Opis projektu	Przedmiotem projektu jest remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Pobądz.	
Uzasadnienie projektu	<p>Przedmiotem inwestycji jest remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Pobądz. Planowany budynek to budynek jednokondygnacyjny. Budynek świetlicy znajduje się w centrum miejscowości, jest w złym stanie technicznym. Projekt obejmuje również zakup niezbędnego wyposażenia świetlicy takiego jak komputery, stoliki i krzesła oraz kuchni tj. podstawowe meble kuchenne wraz z wyposażeniem AGD.</p> <p>W świetlicy znajdują się następujące pomieszczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sala świetlicy, - Wc personelu oraz WC ogólnodostępne - Pomieszczenie gospodarcze - kuchnia, - Umywalnia i WC - Korytarz <p>Remont obejmuje powierzchnię użytkową - 106,28 m².</p>	
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu	<p>W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Powierzchnia wyremontowanej świetlicy. 	
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Tychowo 	
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu	<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Tychowo - Zarządzający: Gmina Tychowo 	
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania
	a) dokumentacja techniczna	Tak: 2009
	b) kosztorysy	Tak: 2009
	c) pozwolenie na budowę	Zgłoszenie robót budowlanych – 2009 r.
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy
e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy	
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji	Gmina Tychowo	

Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Dokumentacja techniczna			X				
	Remont świetlicy			X				
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Dokumentacja techniczna			12 000				
	Remont świetlicy				263 000			
Źródła finansowania projektu		<p>Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś priorytetowa 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie Odnowa i rozwój -75%,</p> <p>Oś priorytetowa 4. LEADER- Odnowa i rozwój wsi.</p> <p>– środki własne Gminy Tychowo - 25%.</p>						

7.2 Budowa placu zabaw wraz z infrastrukturą oraz wyposażeniem w miejscowości Pobądz.

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Budowa placu zabaw wraz z infrastrukturą oraz wyposażeniem w miejscowości Pobądz.
Wnioskodawca	Gmina Tychowo
Opis projektu	<p>Przedmiotem przedsięwzięcia jest budowa placu zabaw wraz z wyposażeniem w miejscowości Pobądz.</p> <p>Obecnie działka, na której projektuje się plac zabaw to teren płaski, nieogrodzony, z bezpośrednim dostępem do drogi gminnej. Planuje się również zakup i montaż ławeczek.</p>
Uzasadnienie projektu	<p>Jak wykazała analiza SWOT słabą stroną miejscowości Pobądz jest niedostateczna baza sportowo – rekreacyjna. Na terenie miejscowości brakuje obiektów rekreacyjnych i sportowych. Aktywne spędzanie czasu wolnego odgrywa istotną rolę w procesie rozwoju zdrowego społeczeństwa. Jest ono możliwe dzięki odpowiednio zagospodarowanej, bezpiecznej i różnorodnej bazie sportowej i rekreacyjnej. Niewątpliwie takie warunki mogą spełniać place zabaw. Aktualnie na terenie miejscowości Pobądz, jak i całej gminy Tychowo, nie występują żadne place zabaw. Ponadto u młodzieży i dzieci z terenu gminy Tychowo obserwuje się pogarszający się stan ich wydolności i sprawności</p>

	fizycznej. Jedną z przyczyn tego zjawiska jest niedostatek aktywności ruchowej. Aktywność i sprawność fizyczna łączy w sobie aspekty zdrowotne, zmiany stylu życia, prewencji patologii społecznych, wartości etycznych takich jak przestrzeganie reguł „fair play”.							
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu	W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: – Powierzchnia placu zabaw.							
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu	– Gmina Tychowo							
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu	– Właściciel: Gmina Tychowo, – Zarządzający: Urząd Gminy Tychowo.							
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania						
	a) dokumentacja techniczna	Tak: 2009						
	b) kosztorysy	Tak: 2009						
	c) pozwolenie na budowę	Zgłoszenie robót budowlanych – 2009 r.						
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy						
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy						
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji	Gmina Tychowo							
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Zagospodarowanie terenu				X			
	Wyposażenie placów zabaw				X			
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Dokumentacja techniczna			500 zł				
	Zagospodarowanie terenu + wyposażenie				50.000 zł			
Źródła finansowania projektu	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś priorytetowa 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie Odnowa i rozwój -75%, Oś priorytetowa 4. LEADER- Odnowa i rozwój wsi. – środki własne Gminy Tychowo - 25%.							

7.3 Zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego - przebudowa boiska wiejskiego w Pobądzu wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego - przebudowa boiska wiejskiego w Pobądzu wraz z infrastrukturą towarzyszącą
Wnioskodawca	Gmina Tychowo
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest przebudowa boiska do piłki siatkowej i piłki nożnej oraz zagospodarowanie terenu do rekreacji w Pobądzu. Boisko znajduje się na obrzeżach miejscowości.</p> <p>W ramach projektu planuje się przeprowadzenie następujących prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa boiska do piłki siatkowej i piłki nożnej, - Stworzenie miejsca rekreacji w Pobądzu.
Uzasadnienie projektu	<p>Aktywne spędzanie czasu wolnego odgrywa istotną rolę w procesie rozwoju zdrowego społeczeństwa. Jest ono możliwe dzięki odpowiednio zagospodarowanej, bezpiecznej i różnorodnej bazie sportowej i rekreacyjnej. Funkcję takich obiektów z pewnością mogą pełnić boiska sportowe oraz parki rekreacji.</p> <p>Boiska będące przedmiotem projektu, z pewnością staną się miejscem odpoczynku dla mieszkańców oraz do uprawiania sportu dla dzieci i młodzieży.</p> <p>W przyszłości będą odbywać się tam imprezy kulturalno-rekreacyjne, takie jak festyny sołeckie. Realizacja projektu pozwoli na zapewnienie podstawowej bazy sportowej i rekreacyjnej dla młodzieży, która to przyniesie długoterminowe korzyści m. in. przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawy dostępu do sportu lokalnej młodzieży, - wzrostu zainteresowania sportem, - poprawy i unowocześnienia bazy sportowej i rekreacyjnej, - poprawy dysproporcji w zakresie dostępu do nowoczesnej bazy sportowej i rekreacyjnej pomiędzy dużymi ośrodkami miejskimi a obszarami wiejskimi. <p>Dostęp dzieci i młodzieży do podstawowej i unowocześnionej bazy sportowej i rekreacyjnej pozwoli z kolei na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawę stanu wydolności i sprawności fizycznej dzieci, - profilaktykę zdrowego stylu życia, - kreowanie nowych talentów sportowych, - poprawę sprawności motorycznej dzieci, - prawidłowy rozwój postawy dzieci, - rozwój pozytywnych wartości u dzieci,

		<ul style="list-style-type: none"> - realizację zadań relaksacyjnych np. pikniki rodzinne, nowe dyscypliny sportowe dotychczas nieuprawiane na terenie Gminy (tenis, badminton). 							
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		W ramach realizacji projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: <ul style="list-style-type: none"> - Powierzchnia boiska sportowego, - Powierzchnia miejsca rekreacji. 							
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Tychowo 							
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Tychowo, - Zarządzający: Urząd Gminy Tychowo. 							
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania							
	a) dokumentacja techniczna	Tak: 2011							
	b) kosztorysy	Tak: 2011							
	c) pozwolenie na budowę	Tak: 2011							
	d) Studium wykonalności	Nie							
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy							
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Tychowo							
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	Budowa boiska i miejsca rekreacji					X			
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	Prace budowlano-montażowe					250 000 zł			
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś priorytetowa 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie Odnowa i rozwój -75%, Oś priorytetowa 4. LEADER- Odnowa i rozwój wsi. - środki własne Gminy Tychowo - 25%. 							

7.4 Remont i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Pobądz.

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU								
Tytuł/nazwa projektu/zadania		Remont i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Pobądz.						
Wnioskodawca		Gmina Tychowo.						
Opis projektu		Przedmiotem projektu jest remont i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Pobądz.						
Uzasadnienie projektu		Jak wykazała analiza SWOT słabą stroną Pobądz jest zły stan techniczny dróg. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy dostępności komunikacyjnej Pobądz, a jednocześnie poprawi wygląd estetyczny miejscowości.						
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		W ramach realizacji projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: – Długość wyremontowanego odcinka ulicy.						
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		– Gmina Tychowo						
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		– Właściciel: Gmina Tychowo, – Zarządzający: Urząd Gminy Tychowo.						
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania						
	a) dokumentacja techniczna	Tak: 2012						
	b) kosztorysy	Tak: 2012						
	c) pozwolenie na budowę	Tak: 2012						
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy						
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy						
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Tychowo						
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Dokumentacja techniczna						X	
	Remont i modernizacja dróg							X
Szacunkowe koszty realizacji projektu	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Dokumentacja techniczna						20 000	

w rozbiciu na lata [PLN]	Remont i modernizacja dróg.							2 480 000
Źródła finansowania projektu		<p>Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś priorytetowa 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie Odnowa i rozwój -75%, Oś priorytetowa 4. LEADER- Odnowa i rozwój wsi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – środki własne Gminy Tychowo - 25%. – Środki własne Parafia Dobrowo - 25% 						

VIII. Plan finansowy realizacji odnowy miejscowości Pobądz.

Plan finansowania projektów zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Pobądz jest montażem szacunkowym i przedstawia potencjalne, a nie już uchwalone źródła finansowania.

Oznaczenie zastosowanych skrótów:

EFRR – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (jeżeli nie podano inaczej – środki Regionalnego Programu Operacyjnego);

FS – Fundusz Spójności;

GFOŚiGW – Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

GT – Budżet Gminy Tychowo;

MZD – Miejski Zarząd Dróg;

POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko;

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

WKZ – Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Tabela 2. Plan finansowy odnowy miejscowości Pobądz.

Lp	Nazwa projektu	Czas realizacji	Źródła finansowania	Szacowane koszty realizacji [PLN]	Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]				
					2009	2010	2011	2012	2013-2015
1	Remont świetlicy wiejskiej w Pobądz.	2010	- 75% - EFRROW - 25% - środki Gminy Tychowo	275 000	12 000	263 000	-	-	-
2	Budowa placu zabaw wraz z infrastrukturą oraz wyposażeniem w miejscowości Pobądz.	2010	- 85% - EFRR - 15% - budżet Gminy Tychowo	50 500	500	50 000	-	-	-
3	Zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego - przebudowa boiska wiejskiego w Pobądz wraz z infrastrukturą towarzyszącą,	2012	- 85% - EFRROW - 25% - budżet Gminy Tychowo	250 000	-	-	-	250 000	-
4	Remont i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Pobądz.	2013-2015	- 85% - EFRR - 15% - budżet Gminy Tychowo	2 500 000	-	-	-	-	2 500 000
SUMA				3 075 000	12 500	313 000	-	250 000	2 500 000

IX. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć.

Wszystkie zadania inwestycyjne uwzględnione w Planie Odnowy Miejscowości Pobądz zostaną objęte monitoringiem, który, prowadzony na bieżąco, dostarczać będzie danych obrazujących postęp we wdrażaniu poszczególnych projektów inwestycyjnych, a tym samym całego Planu Odnowy Miejscowości. Pozwoli to na całościową ocenę założeń tego dokumentu oraz stopnia jego realizacji.

Monitoring projektów ma na celu racjonalne, sprawne i efektywne wykorzystanie środków budżetu Gminy oraz środków pochodzących z zewnętrznych źródeł pomocowych.

W celu monitorowania postępów we wdrażaniu projektów inwestycyjnych oraz oceny ich realizacji, należy wskazać skwantyfikowane cele projektów na poziomie produktu. Stanowią je wskaźniki produktu - określające bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzone konkretnymi wielkościami.

Wskaźniki te zostały określone i skwantyfikowane przy opisie każdego projektu w karcie informacyjnej w rozdziale VI Planowane działania w latach 2007-2015.

Pomiar wskaźników produktu będzie prowadzony w ramach sprawozdawczości z realizacji poszczególnych projektów. Analiza stopnia realizacji założonych wskaźników posłuży następnie do przeprowadzenia ewaluacji projektu. Zbiorcza ocena projektów ujętych w Planie Odnowy Miejscowości pozwoli na ewaluację całego Planu.

Analiza stopnia realizacji założonych wskaźników posłuży następnie do przeprowadzenia ewaluacji projektu. Zbiorcza ocena projektów ujętych w Planie Odnowy Miejscowości pozwoli na ewaluację całego Planu.

X. System wdrażania.

Projekty realizowane w ramach Planu Odnowy Miejscowości Pobądz będą wdrażane przez podmioty zgłaszające poszczególne inwestycje. W zdecydowanej większości będzie to Gmina, która uzgadnia realizację zadań z Radą Sołecką. Gmina wyznacza jednostkę (osobę) odpowiedzialną za koordynację realizacji zadania oraz jednostkę odpowiedzialną za nadzorowanie wykonania inwestycji. Wszystkie procedury związane z przeprowadzeniem przetargów i rozliczeniem inwestycji są prowadzone przez Gminę.

Nad realizacją całego POMu będzie czuwać Koordynator realizacji Planów Odnowy Miejscowości wskazany przez Wójta Gminy Tychowo.

W przypadku podmiotów zewnętrznych, które zgłosiły swoje projekty do POM, nie zakłada się nadzoru ze strony Gminy nad wykonaniem ich zadań. Powinny one jednak informować Koordynatora realizacji POM o przystąpieniu i wykonaniu projektu.

XI. Sposoby monitorowania, oceny, aktualizacji i komunikacji społecznej.

Określony system wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Pobądz wywołuje zgodny z nim system monitorowania i oceny (ewaluacji) całego dokumentu. Monitoring i ewaluacja polegają na dokonywaniu okresowej oceny stopnia realizacji działań zapisanych w dokumencie strategicznym i wprowadzeniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy miejscowości. Do monitoringu i oceny Planu Odnowy Miejscowości zobowiązuje się Gminę Tychowo, zatwierdzając Plan Odnowy Miejscowości.

Wprowadzenie systemu monitoringu i ewaluacji pomoże rozwiązać problem dezaktualizacji założeń Planu Odnowy Miejscowości, wynikających ze zmieniających się

warunków działania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach niniejszego dokumentu. Zakłada się również możliwość tworzenia dodatkowych kart projektów, które będą wpisywać się w założone cele operacyjne. Monitoring prowadzony będzie wyłącznie na podstawie stopnia osiągnięcia podstawowych wskaźników produktu i rezultatu danego projektu. Uwzględniając powyższe przesłanki, można zagwarantować rozwój Planu Odnowy Miejscowości wraz z jednoczesnym rozwojem gospodarczym i społeczno-kulturalnym miejscowości Pobądz. W gestii samorządu pozostanie zatwierdzenie drogą uchwały zmian w zapisach Planu.

11.1 Sposoby monitorowania:

Monitoring – śledzenie, czyli ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości, odbywać się będzie na poziomie oceny realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych:

- Każdy projekt powinien posiadać kartę oceny realizacji projektu. Wzór karty oceny realizacji projektu został podany poniżej;
- Bieżąca ocena powinna pozwolić na natychmiastowe dostosowanie działań lub ich elementów do zmieniających się warunków zewnętrznych (np. inne źródła finansowania, przesunięcie harmonogramu realizacji, czy zmiana zadań);
- Odpowiedzialność za prowadzenie procedury monitoringu spoczywa na jednostkach koordynujących poszczególne projekty;
- Jednostki koordynujące są odpowiedzialne za przygotowania kart ocen realizacji działań strategicznych;
- Proponuje się, aby bieżąca ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości (monitoring) odbywała się raz do roku;
- Karty oceny projektu będą składane do Zespołu zarządzania Planem Odnowy Miejscowości, który przygotowuje zbiorcze Sprawozdanie z realizacji Planu Odnowy Miejscowości i przekaże je dalej do Koordynatora zarządzania strategicznego.

11.2 Ocena (ewaluacja) Planu Odnowy Miejscowości.

Ocena (ewaluacja) to procedura polegająca na badaniu przyczyn rozbieżności między zakładanymi efektami a rzeczywistymi (na podstawie karty ocen projektu), z jednoczesnym wprowadzeniem zmian, które mają na celu dostosowanie Planu Odnowy Miejscowości do określonych wymagań. Zakłada się, że ocena będzie prowadzona każdego roku.

Ocena Planu Odnowy Miejscowości odbywać się będzie poprzez następujące działania:

- Analiza poszczególnych kart ocen realizacji projektów i bieżące reagowanie na zmieniające się warunki. Analiza będzie dokonywana przez Zespół zarządzania Planem Odnowy Miejscowości;
- Okresowy, tzn. przynajmniej raz w roku, przegląd realizacji Planu Odnowy Miejscowości na sesjach Rady Miasta i Gminy oraz zebraniach Rady Sołectwa Pobądz, poświęconych realizacji Planu Odnowy Miejscowości. Sesja i zebrania będą miały charakter sesji/zebrań strategicznych, na których wprowadzane będą zmiany do Planu Odnowy Miejscowości. Uczestnikami sesji strategicznych, poza Radnymi Gminy Tychowo oraz członkami Rady Sołectwa Pobądz, będą przedstawiciele różnych środowisk;
- Sesja strategiczna powinna wyprzedzać sesje dotyczące projektowania budżetu Gminy, wskazując na nowe kierunki prac nad budżetem.

Program sesji/zebrania strategicznego powinien uwzględniać:

- Ocenę Planu Odnowy Miejscowości na podstawie kart ocen projektów;
- Propozycje nowych działań z uzasadnieniem wprowadzenia lub rezygnacji, jeżeli dane zadanie było wpisane w Plan Odnowy Miejscowości;
- Dyskusja, głosowanie, zatwierdzenie.

Wzór karty oceny realizacji projektu:

KARTA OCENY REALIZACJI PROJKETU	
Cel operacyjny:	
Tytuł projektu:	
Podejmowane działania w celu realizacji projektu:	
Efekty (wskaźniki)	
Stopień rozbieżności pomiędzy efektami zakładanymi i osiągniętymi:	
Napotkane problemy w trakcie realizacji projektu:	
Proponowana modyfikacja projektu:	
Dalsze finansowanie:	

11.3 Komunikacja społeczna.

Prace nad wdrażaniem i zmianami w Planie Odnowy Miejscowości powinny przebiegać w uzgodnieniu społecznym, dlatego zachęca się, aby co dwa lata w pracach zespołu zarządzającego POM wzięli udział zaproszeni goście, tzw. liderzy społeczni.

Główne zadania i projekty, wynikające z planu rozwoju, zostaną udostępnione mieszkańcom poprzez stronę internetową gminy Tychowo. Takie przedstawienie Planu Odnowy Miejscowości Pobądz pozwoli na jego upublicznienie w szerokim kręgu mieszkańców oraz stworzy możliwość jak największego uczestnictwa mieszkańców przy jego wdrażaniu.